

UCHWAŁA Nr XXXVI/265/10
RADY MIEJSKIEJ W ŻMIGRODZIE
z dnia 30 kwietnia 2010 roku

w sprawie: zmiany uchwały nr XXXV/243/10 Rady Miejskiej w Żmigrodzkie z dnia 26 lutego 2010 roku zatwierdzającej „Plan Odnowy Miejscowości Ruda Żmigrodzka” należącej do gminy Żmigród.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 roku Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska w Żmigrodzkie uchwala co następuje:

§1. Zmienia się załącznik nr 1 do uchwały nr XXXV/243/10 Rady Miejskiej w Żmigrodzkie z dnia 26 lutego 2010 roku zatwierdzającej „Plan Odnowy Miejscowości Ruda Żmigrodzka.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Żmigród.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Żmigrodzkie
[Podpis]
mgr inż. Jan Czyżowicz

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVI/265/10
Rady Miejskiej w Żmigrodzie
z dnia 30 kwietnia 2010 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI RUDA ŻMIGRODZKA

POŁOŻONEJ W GMINIE MIEJSKO - WIEJSKIEJ ŻMIGRÓD NA DOLNYM ŚLĄSKU
Na lata 2010-2017.

Opracowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i AGENDY 21

Fundacja Doliny Baryczy

Ruda Żmigrodzka 2008

Autorami Planu Odnowy Miejscowości Ruda Żmigrodzka są jej mieszkańcy, którzy poświęcili czas i zaangażowali się w bezpośrednią pracę nad jego opracowaniem.

Plan Odnowy Miejscowości Ruda Żmigrodzka powstał dzięki zaangażowaniu, poświęceniu czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi. W odpowiedzi na prośbę Rady Sołeckiej, władz Gminy i Fundacji Doliny Baryczy, wzięły one aktywny udział w warsztatach. Podczas spotkań mieszkańcy (reprezentujący społeczność lokalną, lokalnych liderów, radnych, przedsiębiorców) sami opracowali Plan, korzystając jedynie z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów. W trzech warsztatach uczestniczyło od 30 do 33 mieszkańców.

Metoda pracy nad dokumentem została opracowana przez Andrzeja Ruszlewicza, na podstawie materiałów UMBRELLA PROJECT UNDP.

Pomocy w postaci edukacji, konsultacji, moderowania prac warsztatowych oraz redakcji dokumentu udzieliła Fundacja Doliny Baryczy.

Konsultant prowadzący i moderator:

AR Andrzej Ruszlewicz, 52-339 Wrocław, ul. Połabian 52, e-mail: andrzej.ruszlewicz@wp.pl

Autorzy fragmentów opracowania:

Magdalena Bagińska i Daniel Bzowski – studium architektoniczno krajobrazowe wsi i fotografie

Krzysztof Smolnicki – inwentaryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego

Mariusz Forcys – opis miejscowości

Spis treści

	Strona
WSTĘP	4
Informacje ogólne	
Metoda pracy	
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	8
Opis ogólny miejscowości	
Położenie, przynależność administracyjna, zaludnienie	
Historia miejscowości	
Przestrzenna struktura miejscowości	
Planowane kierunki odnowy miejscowości	
Wizja odnowy (rozwoju) wsi	
Cele odnowy	
Powiązanie z planami i działaniami realizowanymi w gminie i regionie	
INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	11
Zasoby przyrodnicze	
Dziedzictwo kulturowe	
Obiekty i tereny	
Infrastruktura społeczna	
Infrastruktura techniczna	
Gospodarka i rolnictwo	
Kapitał społeczny i ludzki	
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI	22
Analiza SWOT	
Problemy rozwoju miejscowości	
OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	25
Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia	
Szacunkowe koszt realizacji	
REALIZACJA PLANU	32
Zasady realizacji planu	
Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu	
Komunikacja społeczna	

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości powstał jako odpowiedź na potrzebę uporządkowania rozwoju naszej miejscowości, a także sprostaniu wyzwaniom XXI wieku. Podczas opracowania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

- Zasady zrównoważonego rozwoju.
- Zasady Agendy 21.

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały przez nas wszystkich ustanowione w 1997 roku, w którym przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 Konstytucji jest zapisane: "Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju". "Władze Publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom" (art. 74).

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz beztróskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Zauważyliśmy, że prawa rządzące światem żywym w równej mierze dotyczą nas, jak i każdej żywej istoty na naszej planecie. Po zachwycie rozwojem technologii i okresem wiary, że nasz umysł pozwoli nam panować nad prawami natury wiemy, że zbliżają się granice, których nie możemy przekroczyć. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Ten uproszczony przykład to tylko niewielki ułamek skomplikowanych powiązań i zależności między człowiekiem a innymi organizmami i zjawiskami warunkującymi życie na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada zrównoważonego rozwoju to **zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Granicą podejmowanych działań powinno być zagrożenie dla środowiska przyrodniczego. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju "myśleć globalnie, działać lokalnie" powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze, w którym teraz żyjemy, za chwilę będzie musiał służyć naszym potomkom. Czy pozostawimy im szansę na godne i spokojne życie? Czy oni zrozumieją, że muszą toczyć wojny o czystą wodę, bo my chcieliśmy mieć jeszcze jeden luksusowy samochód? Czasami trzeba tylko trochę dobrej woli, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Szacunek dla środowiska przyrodniczego to cecha, która zachowała się w wielu umysłach mieszkańców takich małych miejscowości jak nasza wieś. Codzienne od małego dziecka obcowanie z naturą, która jest tuż obok nas, na podwórku czy za płotem, uczy szacunku dla każdej żyjącej istoty.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój to kierunek przemian społecznych i gospodarczych, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych kosztem działań chroniących środowisko. Wprost przeciwnie – oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń - filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.

2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponad lokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju, powinniśmy uruchomić i kontynuować takie podstawowe procesy jak:

- Ograniczenie zużywania odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.
- Ograniczenie zużywania nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich poprzez odpowiednie substytuty.
- Stopniowe eliminowanie substancji niebezpiecznych i toksycznych.
- Utrzymywanie skali emisji zanieczyszczeń i zakłóceń, tak aby nie przekroczyć pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stała ochrona różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazu, ekosystemów, gatunków i genów.
- Uspołecznienie procesów podejmowania decyzji na różnych poziomach, poczynając od parlamentu, kończąc na samorządach i społecznościach lokalnych.
- Tworzenie warunków dla zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego każdego człowieka.

Szansę na zrównoważony rozwój w miejscowości zależą od wielu czynników:

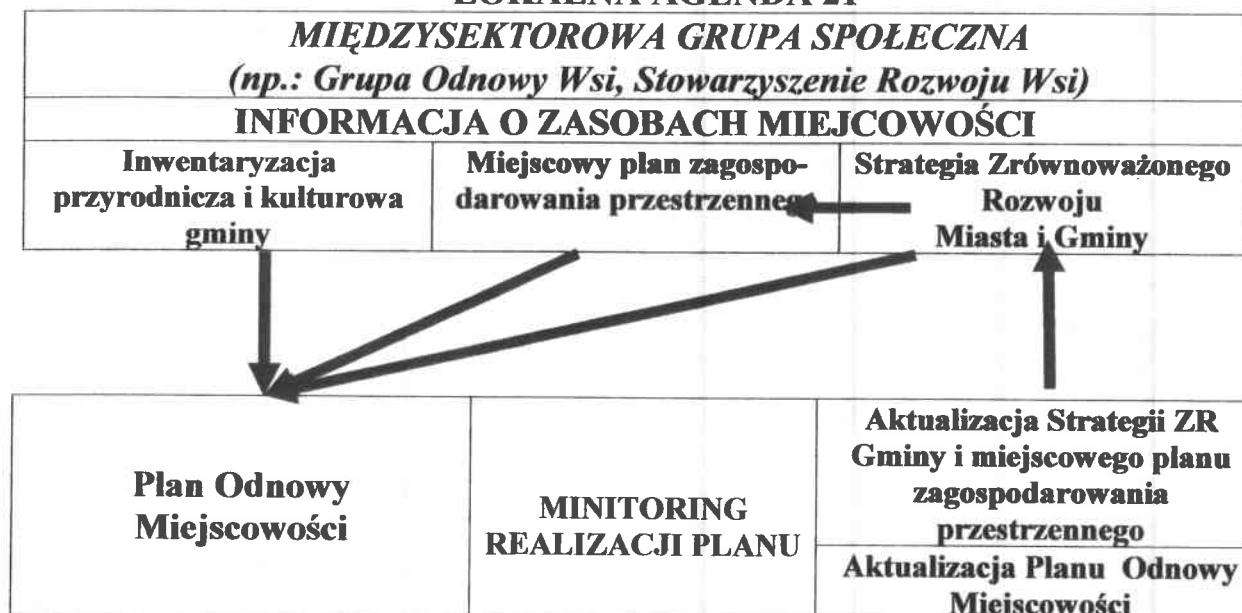
- Mieszkańcy i władze gminy muszą posiadać silną wolę opracowania i wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju gminy i planu rozwoju miejscowości.
- Rada Sołecka i Rada Miejska są głównymi animatorami rozwoju swoich "małych ojczyzn", na nich spoczywa pobudzanie, organizowanie i realizacja działań zrównoważonego rozwoju.
- Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Społeczność lokalna musi rozumieć i aktywnie wspierać realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.
- Żadne plany nie mogą być skutecznie realizowane bez aktywnego udziału mieszkańców.

Agenda 21 to dokument przyjęty na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992 roku (również przez Polskę) i określany jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi. Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania w miejscowości:

- Współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.
- Systemu informacji o zasobach miejscowości (w tym przyrodniczych, kulturowych).
- Planu odnowy miejscowości opartego na zrównoważonym rozwoju.
- Systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

LOKALNA AGENDA 21

Podjęliśmy decyzję o opracowaniu planu rozwoju własnej miejscowości zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i na podstawie zasad Agendy 21. Pracę nad Planem prowadziła grupa mieszkańców, tworząc podstawy do stworzenia międzysektorowej grupy społecznej na rzecz wprowadzania zrównoważonego rozwoju w miejscowości.

Pragniemy włączyć się w działania, rozwijane od wielu lat w ramach wspólnoty europejskiej, nazywane popularnie odnową wsi. Istotna dla nas jest pomoc w realizacji Planu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jest to dla nas jedno z ważniejszych źródeł realizacji planu, ale zdajemy sobie sprawę, że pełna realizacja przyjętych celów wymaga od nas samych dużej aktywności, a także poszukiwania innych źródeł pomocy.

Idea odnowy wsi w Europie Zachodniej¹ zrodziła się w wyniku kryzysu ekonomicznego i społecznego na wsi, który dotknął tereny wiejskie w latach 70 i 80 XX wieku. Przyczyną były radykalne zmiany w produkcji rolnej, transporcie, a także niszczenie handlu lokalnego przez supermarkety. Istotną podstawę kryzysu stanowiła Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej. Do tej pory podstawowym jej założeniem było produkowanie masowo taniej żywności (wspieranie trwa do dzisiaj), bez uwzględniania jej jakości, oraz lokalnych powiązań producentów (rolników) z konsumentami. Nadzieję budzą obecne próby zmiany polityki rolnej w kierunku wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i niedotowania samej produkcji żywności, ale wspieranie producentów rolnych, w tym produkujących dobrej jakości żywność w mniejszych gospodarstwach (np.: program rolnośrodowiskowy, produkty lokalne, odnowa wsi, różnicowanie produkcji na terenach wiejskich, LEADER). Polska jest obecnie w sytuacji żywiołowego rozwoju supermarketów, a więc ten kryzys nas dotyka i będzie się rozwijał.

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Ważne daty dla tego działania to:

- 1984 - powstał Europejskiego Ruchu Odnowy Wsi i Małych Miast.
- 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”,
- 1996 - na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto „Przewodnią koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

¹ Fragment dotyczący historii odnowy wsi opracowano na podstawie: R. Wilczyński, „Odnowa wsi perspektywą rozwoju obszarów wiejskich w Polsce”. RCDRRiOW Poznań, 2003

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

- Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nieuwzględniającym potrzeb ludzi.
- Współpraca i zintegrowane działanie. Rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
- Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględniać poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych – zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne.

Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju oraz Agendy 21.

Metoda pracy. *Jak i dlaczego pracowaliśmy?*

Opracowaliśmy Plan Odnowy Miejscowości samodzielnie, korzystając jedynie z pomocy zewnętrznych ekspertów w zakresie metodyki, materiałów i redakcji końcowej dokumentu. Plan jest dla nas sposobem osiągania wyznaczonych celów poprzez kierowanie rozwojem.

Po co nam plan odnowy miejscowości?

- Tworzenie planu pozwala nam mieszkańcom zaplanować swoją przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo, rozpatrując poszczególne obszary aktywności w powiązaniu ze sobą.
- Plan to nie tylko dokument opisujący drogi dojścia do założonych celów, ale także proces, w którym uczestniczą mieszkańcy zainteresowani przyszłością swojej miejscowości.
- Zapisanie planu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich mieszkańców miejscowości.
- Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga ugody. Osiągnięta na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie planu, z którym będą identyfikowali się mieszkańcy.
- Tworzenie planu sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, przyjrzenie się możliwościom, potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.
- Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Plan to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Do opracowania planu odnowy miejscowości Rada Sołecka i Gmina zaprosili wszystkich mieszkańców miejscowości jak również osoby zainteresowane problematyką. Nie wszystkie zaproszone osoby skorzystały z możliwości uczestniczenia w pracach grupy. Praca polegała na uczestniczeniu w zajęciach warsztatowych. Prowadzący warsztaty moderator miał za zadanie przeprowadzenie grupy przez kolejne etapy pracy, a także pomóc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników

warsztatów, każdy zapis był poddany ogólnej dyskusji i przyjmowany przez ogół zgromadzonych.

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości otrzymaliśmy:

1. Dokument planu.
2. Grupę, która może się zaangażować w rozwój miejscowości.

Struktura Planu Odnowy Miejscowości.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Jaka jest nasza miejscowość dzisiaj? Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać?

Opis ogólny miejscowości

Położenie, przynależność administracyjna, zaludnienie.

Ruda Żmigrodzka to malownicza wieś położona wśród stawów i lasów Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy. Leży ok. 7 km na wschód od Żmigrodu w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego w Gminie Żmigród, powiecie trzebnickim. Wraz z 29 wsiami i miastem Żmigród tworzy wspólnotę samorządową Gminę Żmigród. Miejscowość liczy około 200 mieszkańców. W pobliżu wsi znajduje się duży kompleks stawów rybnych. Na północ od wsi znajdują się rozległe lasy, w wielu miejscach podmokłe, a na południe - płynie rzeka Barycz (foto). Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe stanowią o rekreacyjno-wypoczynkowym charakterze wsi. W pobliżu są zorganizowane ścieżki turystyczne piesze i rowerowe.

Historia miejscowości.

Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1591 r. W XVI wieku przetwarzano tu rudę darniową wydobywaną na zachód i na wschód od wsi. Dawniej Rudę Żmigrodzką otaczały dwa stawy: Pański (po stronie zachodniej) i Rudy (po stronie wschodniej wsi), które zlikwidowano na początku XIX wieku. Staw Rudy został odtworzony w latach 80 XX wieku na powierzchni 150 ha, a na miejscu wielkiego stawu Pańskiego dziś zbudowane są nowe stawy, położone po obu stronach szosy z Rudy Żmigrodzkiej do Radziądza. We wsi znajdują się ruiny starego młyna.

Przestrzenna struktura miejscowości.

Układ przestrzenny miejscowości został opracowany w studium architektoniczno krajobrazowym wsi wraz z analizą zabudowy wsi, wyglądem zabudowy, charakterystycznych elementów budynków (zamieszczone w inwentaryzacji zasobów).

Planowane kierunki odnowy miejscowości

Wizja odnowy (zrównoważonego rozwoju) miejscowości Ruda Żmigrodzka.

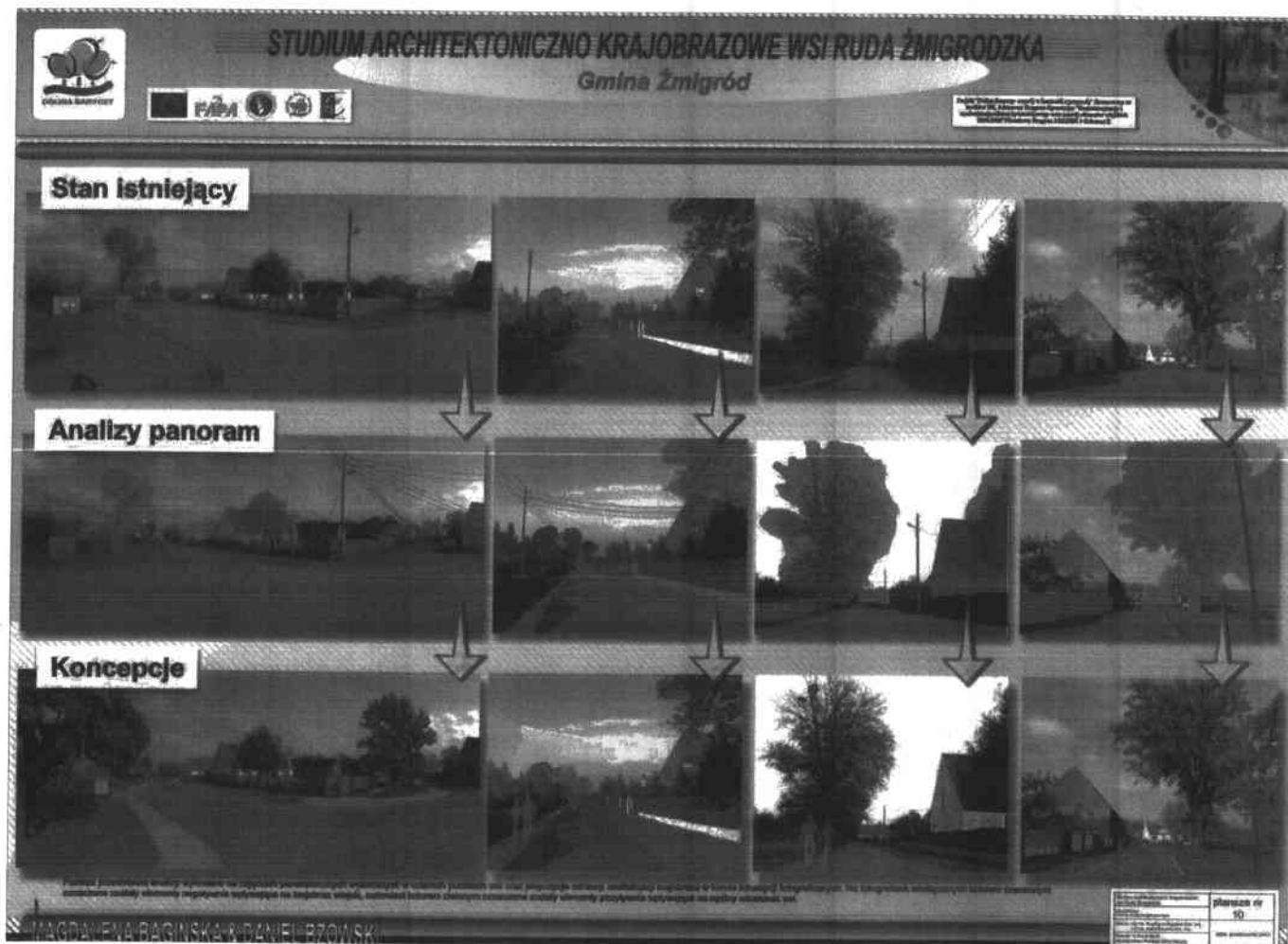
Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać? Do czego zmierzamy?

Wizja odnowy miejscowości to obraz jej przyszłego stanu, do którego będzie się dążyć, uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców. Sformułowaliśmy obraz miejscowości za około 8 lat, określając jej wygląd, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, funkcjonowanie wsi i poziom życia mieszkańców. Poprzez stworzenie wizji przygotowaliśmy ramy, które pozwoliły na wyznaczenie celów i sposobów ich realizacji w Planie. Jest to bardzo istotny etap. Każdy z nas planuje swoją przyszłość w oparciu o marzenia i chęć osiągnięcia określonych celów, również my tak postąpiliśmy, mając na myśli naszą miejscowość. Perspektywa 8 lat pozwala na dosyć realne określenie, jaka ma być Ruda Żmigrodzka z możliwością zaplanowania działań, które przybliżą nas do wizji.

Oto nasza wizja zrównoważonego rozwoju (odnowy) miejscowości Ruda Żmigrodzka:

Położona w Dolinie Baryczy, wśród lasów i stawów, Ruda Żmigrodzka to miejsce często odwiedzane przez turystów, którzy spędzają tu wolny czas na rekreacji i podglądaniu dzikiej przyrody. Mieszkańcy dbają o przyrodę i wygląd swojej wsi, z zaangażowaniem pracują wspólnie przy rozwiązywaniu lokalnych problemów. W wolnych chwilach zajmują się swoimi pasjami, które mogą rozwijać w wielu przygotowanych do tego celu miejscach we wsi. Wieś ma bezpieczne drogi, którymi bez większego problemu można dojechać do pobliskich miast. Szczególnie gościnnie we wsi witani są rowerzyści, dla których oferowana jest wszechstronna pomoc i gościnne przyjęcie.

Przyszły wygląd wsi został zaproponowany w studium architektoniczno krajobrazowym (rysunek).

Cele odnowy. Co musimy zrobić?

Cele wynikają z problemów, jakie zostały zidentyfikowane w wyniku analizy słabych i mocnych stron i przeszkadzają nam w osiągnięciu wizji odnowy miejscowości. Cele powinny być konkretne i mierzalne, realistyczne, osiągalne, określone w czasie, czyli takie, o których można powiedzieć, że zostały wykonane lub nie. Cele powinniśmy osiągać w całości i w pełni za to ponosimy odpowiedzialność. Dążenie do celów powinno nas doprowadzić do realizacji wizji i satysfakcji z rozwoju miejscowości. Przy realizacji planu opartego o zrównoważony rozwój cele społeczno -gospodarcze muszą być zharmonizowane ze środowiskiem przyrodniczym. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów przyrodniczych.

Przyjęliśmy następujące cele odnowy miejscowości:

1. Wygląd wsi.

- 1.1. Poprawa stanu środowiska we wsi, zwłaszcza czystości wód.
- 1.2. Zachowanie charakteru miejscowości – zabudowy, kolorystyki, układu przestrzennego.
- 1.3. Poprawa jakości dróg z chodnikami, poboczem i oświetleniem.
- 1.4. Ochrona przyrody i renowacja zieleni we wsi i jej otoczeniu.

2. Mieszkańcy i ich aktywność.

- 2.1. Tworzenie warunków do aktywności sportowej i rekreacyjnej we wsi.
- 2.2. Budowa i organizacja miejsc do rozwijania życia społeczno-kulturalnego wsi.
- 2.3. Wzrost świadomości ekologicznej, kulturowej i obywatelskiej mieszkańców.

2.4. *Większa integracja wsi oraz wzrost aktywności mieszkańców.*

3. Aktywność gospodarcza.

3.1. *Rozwój przedsiębiorczości we wsi, zwłaszcza związanej z turystyką, agroturystyką i rekreacją, rybactwem, rolnictwem ekologicznym, produktami lokalnymi i ochroną przyrody.*

3.2. *Rozwijanie nowych funkcji miejscowości zwłaszcza turystycznych.*

3.3. *Ułatwienie w dostępie do nowoczesnych technik we wsi, w tym informatyzacja wsi.*

3.4. *Wypromowanie miejscowości jako miejsca wypoczynku i rekreacji.*

Powiązanie z planami i działaniami realizowanymi w gminie i regionie.

Plan realizuje cele zawarte w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Żmigród, jak również jest zgodny z miejscowym planem zagospodarowanie przestrzennego Gminy Żmigród.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Zasoby przyrodnicze

Wieś położona jest w pasie Nizin Środkowopolskich, w makroregionie obniżenia milicko - głogowskiego, w mezoregionie Kotliny Żmigrodzkiej. Obszar wsi cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Okolice miejscowości to nieskażone środowisko naturalne, zróżnicowany krajobraz, kompleksy leśne i stawy rybne, dolina rzeki Baryczy.

Leżący tuż przy wsi staw „Rudy” to wyjątkowe miejsce do obserwacji ptaków, szczególnie dobre warunki do obserwacji są w godzinach popołudniowych, kiedy słońce świeci po prawej stronie lub z tyłu. Staw prawie nie ma szuwarów, natomiast posiada kilka dużych wysp powstałych w czasie jego odbudowy. Wyspy zostały zajęte głównie przez mewy śmieszki w liczbie około 2-4 tysięcy par lęgowych, rybitwy rzeczne do 100 par, oraz kilka gatunków kaczek, z których najliczniejsze są

krzyżówki, głowienki i czernice. Spotkamy tu łabędzie nieme, kormorany czarne, czaple siwe. Oba ostatnie gatunki żywią się rybami, przy czym dość liczny obecnie kormoran stwarza problemy w hodowli ryb. W skarpach wysp są norki z gniazdami jaskółek brzegówek. Można tu spotkać polujące bieliki, kanie rude i czarne, błotniaki stawowe. Staw jest też miejscem żerowania i odpoczynku wielu gatunków ptaków w okresie wędrówek. Charakterystyczne są wczesną wiosną lub późną jesienią stada dzikich gęsi:

poza gęgawą, zlatują się gęsi zbożowe i białoczelne, zatrzymujące się tu w ciągu dnia albo na nocleg, o ile mają zapewniony spokój. W okolicy wsi występują również liczne kompleksy leśne zamieszkałe przez wiele gatunków zwierząt. Spotkać można nie tylko zwierzęta łowne takie jak: dziki, sarny, jelenie, daniela, kuny leśne i lisy, ale również gronostaje i bobry. Wody powierzchniowe charakteryzują się ogromną różnorodnością gatunków ryb, w tym wielowiekową historią hodowli karpia.

Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, związane z występowaniem rozległych obszarów leśnych, interesującą florą i fauną tego rejonu, w sąsiedztwie niemal 700-tysięcznej aglomeracji Wrocławia, stanowią wspaniałe zaplecze wypoczynkowe, edukacyjno-ekologiczne i klimatyczne. Na uwagę zasługuje w szczególności znajdujące się w okolicy wsi obszary chronione:

1. *Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” utworzony w 1996 roku w celu zachowania wartości przyrodniczych, krajobrazowych i historyczno-kulturowych. Dolnośląska część*

parku znajduje się na terenie 7 gmin, trzon parku leży w gminach Milicz, Krośnice i Żmigród. Na obszarze parku występują: 42 gatunki roślin chronionych, 30 gatunków ryb, 13 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 166 gatunków ptaków lęgowych i 51 gatunków ssaków. Wieś leży w granicach Parku.

2. Rezerwat „Stawy Milickie” (w pobliżu wsi jest kompleks „Jamnik” i „Radziądz”), występuje tu ok. 170 gatunków ptaków (rezerwat ornitologiczny), a w okresie przelotów liczba wzrasta do 250 gatunków. Są to m.in. orzeł bielik, kania ruda i czarna, bocian czarny, czapla siwa i purpurowa, gęś gęgawa, wiele gatunków kaczek, żuraw, rycyk i inne gatunki siewkowate, remiz, brzegówka. W lasach żyją liczne gatunki ptaków związanych z tym siedliskiem.
3. Rezerwat „Olszyny Niezgodzkie” chroniący duży kompleks podmokłych lasów leży w niewielkiej odległości na północ od wsi. Rezerwat istnieje od 1987 roku na powierzchni 74,28 ha. Chroni on tylko część podmokłych lasów olszynowych rozciągających się w kierunku wschodnim. Do 1945 roku istniał na tym terenie rezerwat „Die Luge” na powierzchni 250 ha. Wówczas Ługa rozlewała się szeroko a obszar pełnił funkcję zbiornika retencyjnego lub polderu, łagodzącego wezbrania wód. Na terenie obecnego rezerwatu występuje kilka gatunków turzyc, manna mielec, sit rozpięchły, kosaciec żółty, kościenica wodna, tojeść pospolita i rozesłana, karbieniec pospolity, niecierpek pospolity, marek szerokolistny, gorysz błotny i wiele innych. Na kompleksie znajduje się fragment grądu z kilkoma starymi dębami, z których najgrubszy posiada obwód 672 cm i jest pomnikiem przyrody. Natomiast po zachodniej stronie drogi rośnie las lęgowy, w którego składzie występują: jesion wyniosły z domieszką olszy czarnej, wiązu szypułkowego, klonu pospolitego i jaworu oraz grabu. W warstwie krzewów znajduje się czeremcha pospolita, porzeczka czarna i grab pospolity. Liczne są gatunki roślin zielnych.
4. Wieś leży na terenie dwóch obszarów Natura 2000: *Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Ostoja nad Baryczą* (PLH020041), *Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dolina Baryczy* (PLB020001).

Gleby w okolicy wsi Ruda Żmigrodzka to w większości gleby bielicowe wytworzone z piasków wodnolodowcowych. W pobliżu Baryczy znajdują się bardziej urodzajne mady, a w zagłębieniach mniejsze kompleksy gleb bagiennych i pobagiennych, wśród których wypróżniają się kompleksy gleb murszowych. W większości są to gleby słabych klas niepozwalające na rozwój intensywnego rolnictwa.

Klimat regionu doliny Baryczy, w którym leży wieś, jest chłodniejszy od terenów sąsiednich. Wpływa to na nieco krótszy okres wegetacyjny wynoszący 217 dni. Średnia temperatura roczna przekracza 7,7 °C, średnia temperatura stycznia wynosi -1°C, a lipca 19°C. Średnioroczne opady wynosi ok. 600 mm. Kotlina Żmigrodzka jest cieplejsza do Kotliny Milickiej, ale latem są tu niższe temperatury niż w okolicach Milicza.

Dziedzictwo Kulturowe

Wieś ma stare korzenie, bo jest wzmiankowana w 1591 r. Jednak do czasów dzisiejszych nie zachowały się budynki z tak odległych czasów. Najstarsze są ruiny starego młyna. Zabudowa wsi zachowała swoisty charakter dawnej osady o dużych walorach widokowych z wieloma starymi budynkami godnymi zachowania. Wiek i stan budynków został oceniony w studium architektoniczno krajobrazowym (rysunek).

STUDIUM ARCHITEKTONICZNO-KRAJOBRAZOWE WSI RUDA ŻMIGRODZKA

Gmina Żmigród

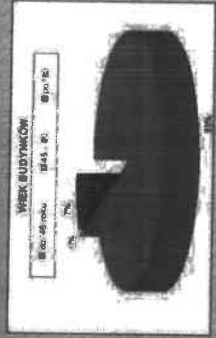
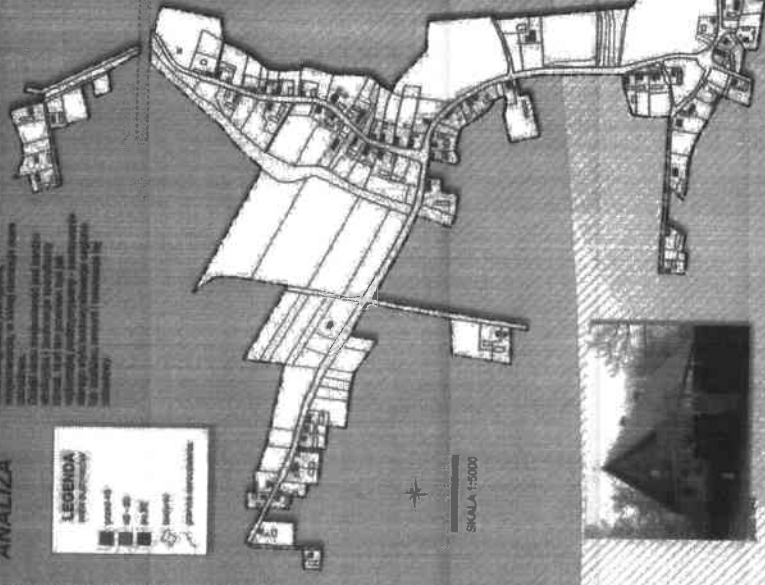
WIEK BUDYNKÓW

ANALIZA

Wzrost i rozwój wsi Żmigród, w której historyczny układ zabudowy jest w dużej mierze zachowany, jest wynikiem naturalnego rozwoju i podtrzymania tradycji. W ramach projektu przeanalizowano stan i strukturę zabudowy wsi Żmigród, w celu wypracowania koncepcji i planu odnowy miejscowości.

LEGENDA
według podziału

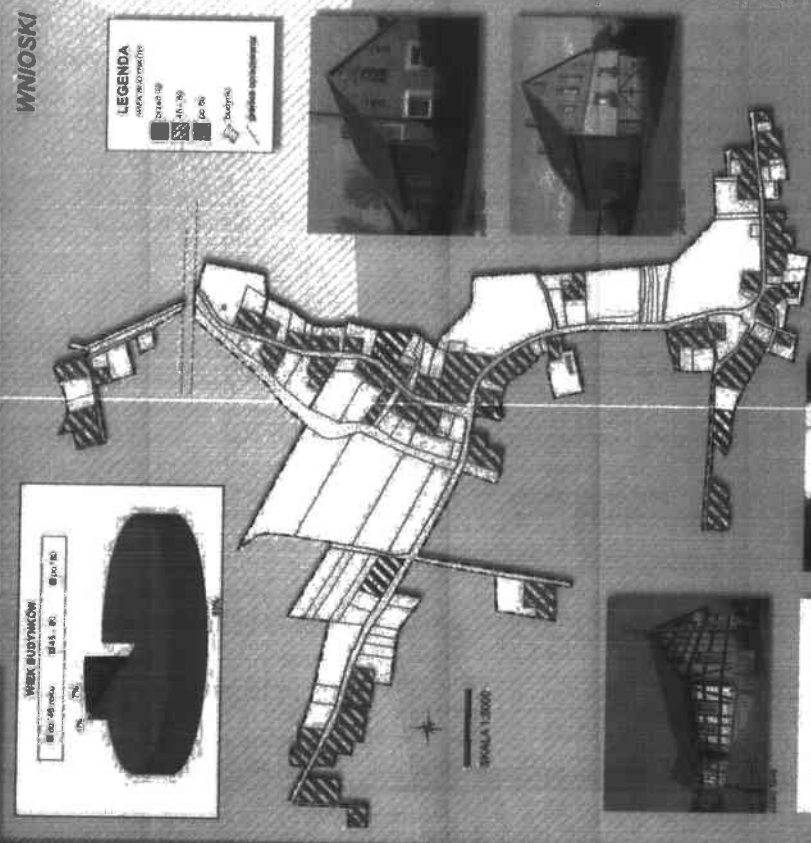
- 0-20 lat
- 21-40 lat
- 41-60 lat
- 61-80 lat
- powyżej 80 lat
- inne budynki
- inne budynki

WNIOSKI

LEGENDA
dotycząca wniosku

- 0-20 lat
- 21-40 lat
- 41-60 lat
- 61-80 lat
- powyżej 80 lat
- inne budynki
- inne budynki

plan nr 5	
Wzrost i rozwój wsi Żmigród, w której historyczny układ zabudowy jest w dużej mierze zachowany, jest wynikiem naturalnego rozwoju i podtrzymania tradycji. W ramach projektu przeanalizowano stan i strukturę zabudowy wsi Żmigród, w celu wypracowania koncepcji i planu odnowy miejscowości.	Wzrost i rozwój wsi Żmigród, w której historyczny układ zabudowy jest w dużej mierze zachowany, jest wynikiem naturalnego rozwoju i podtrzymania tradycji. W ramach projektu przeanalizowano stan i strukturę zabudowy wsi Żmigród, w celu wypracowania koncepcji i planu odnowy miejscowości.

MAGDALENA BAGIŃSKA & DANIEL BZÓWSKI

STUDIUM ARCHITEKTONICZNO-KRAJOBRAZOWE WSI RUDA ŻMIGRODZKA

Gmina Żmigród

STAN TECHNICZNY BUDYNKÓW

ANALIZA

LEGENDA

- Budynki
- Drogi
- Tereny zielone
- Tereny zabudowane

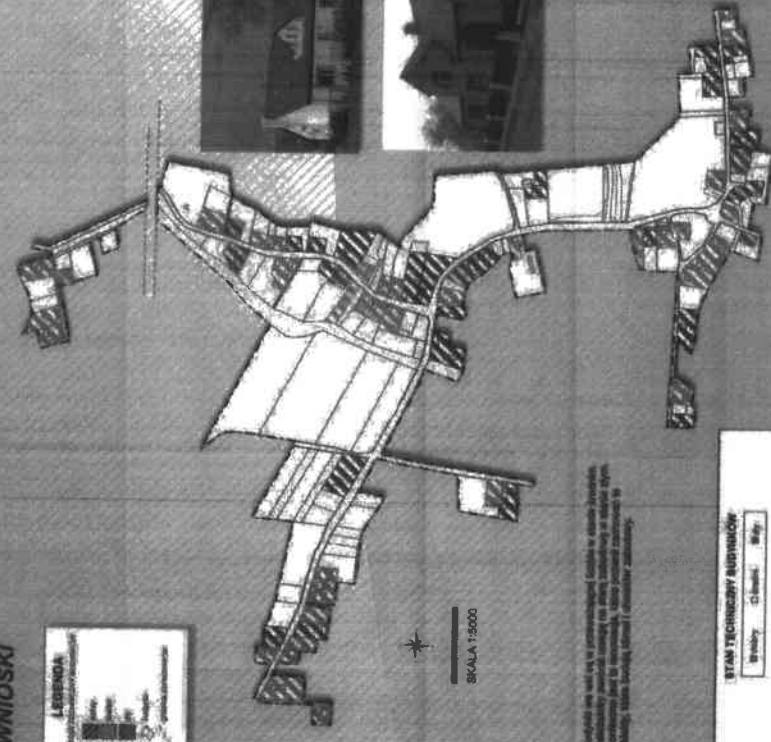
SKALA 1:5000

WNIOSKI

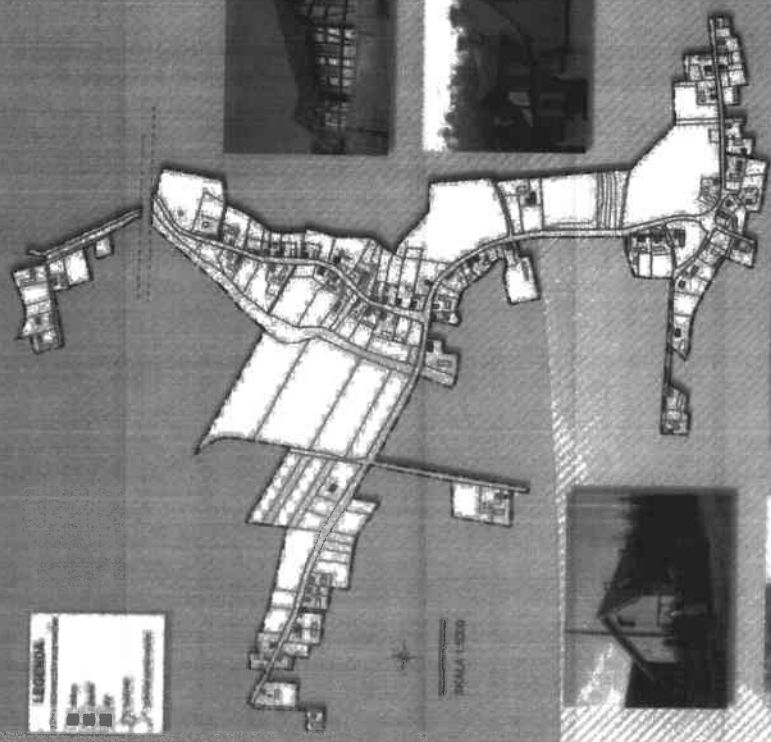
LEGENDA

- Budynki
- Drogi
- Tereny zielone
- Tereny zabudowane

SKALA 1:5000

Wszystkie dane techniczne i koszty w tym planie technicznym mają charakter poglądowy i nie należy ich traktować jako danych wiążących. Wszelkie zmiany i uzupełnienia należy zgłaszać pisemnie do Biura Projektów i Studiów Architektonicznych.

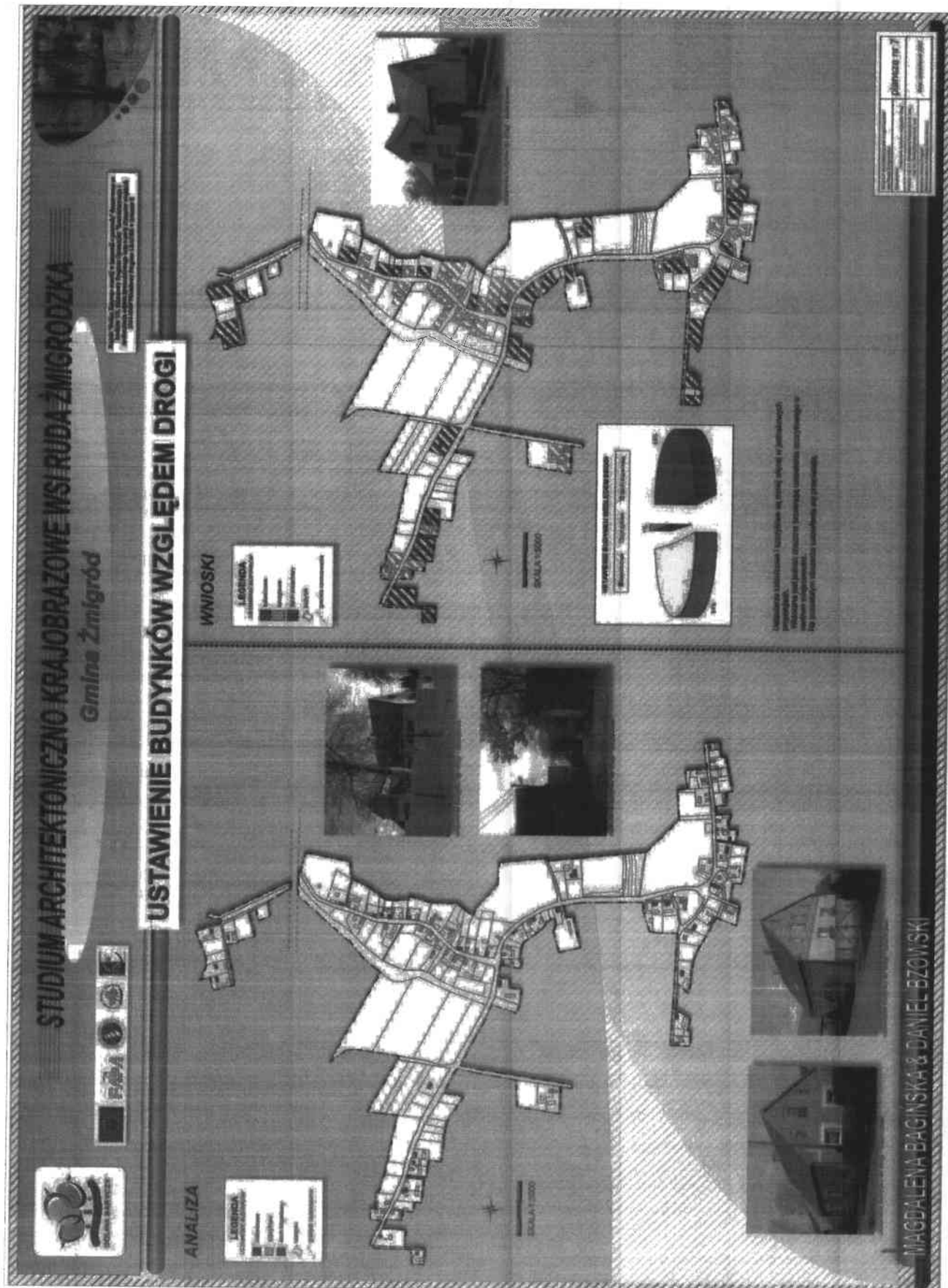

MAGDALENA BAGIŃSKA & DANIEL BZOWSKI

plan nr 4	
data: 2010-05-01	
autor: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie techniczne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie graficzne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie fotograficzne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie techniczne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie graficzne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	
opracowanie fotograficzne: Magdalena Bagińska, Daniel Bzowski	

Oceniono również układ przestrzenny miejscowości z charakterystycznymi elementami takimi jak ustawienie budynków względem drogi, kolorystykę ścian, kolorystyka i typ dachów (rysunki).

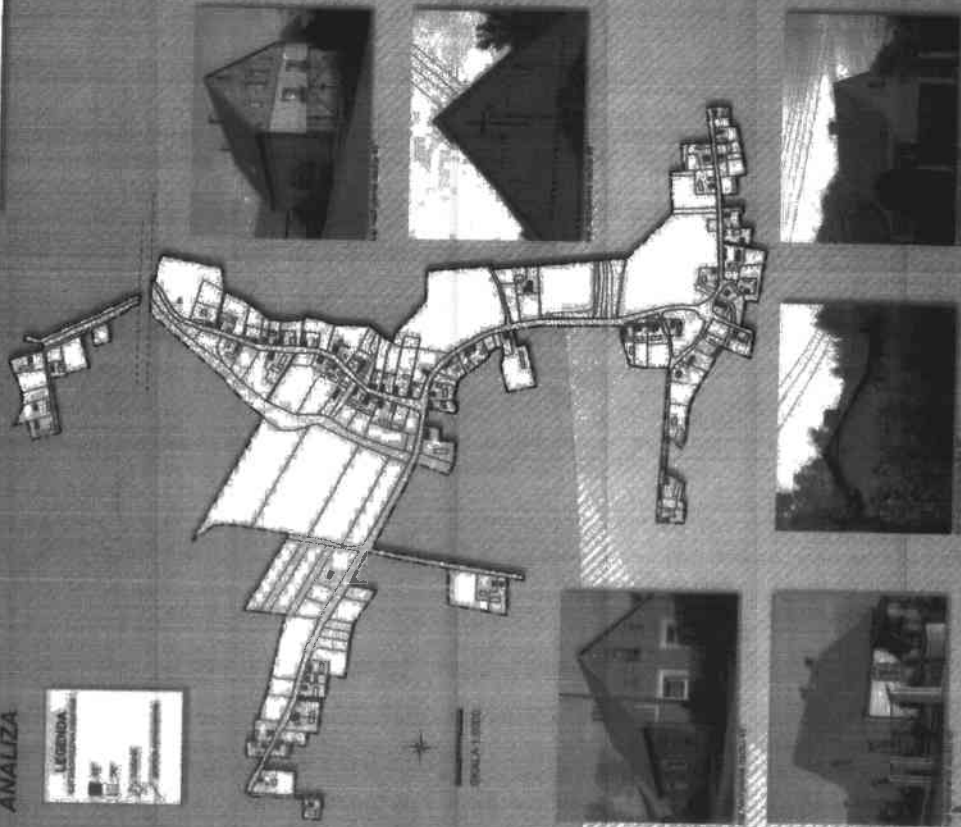
STUDIUM ARCHITEKTONICZNO-KRAJOBRAZOWE WSI RUDA ŻMIGRODZKA

Gmina Żmigród

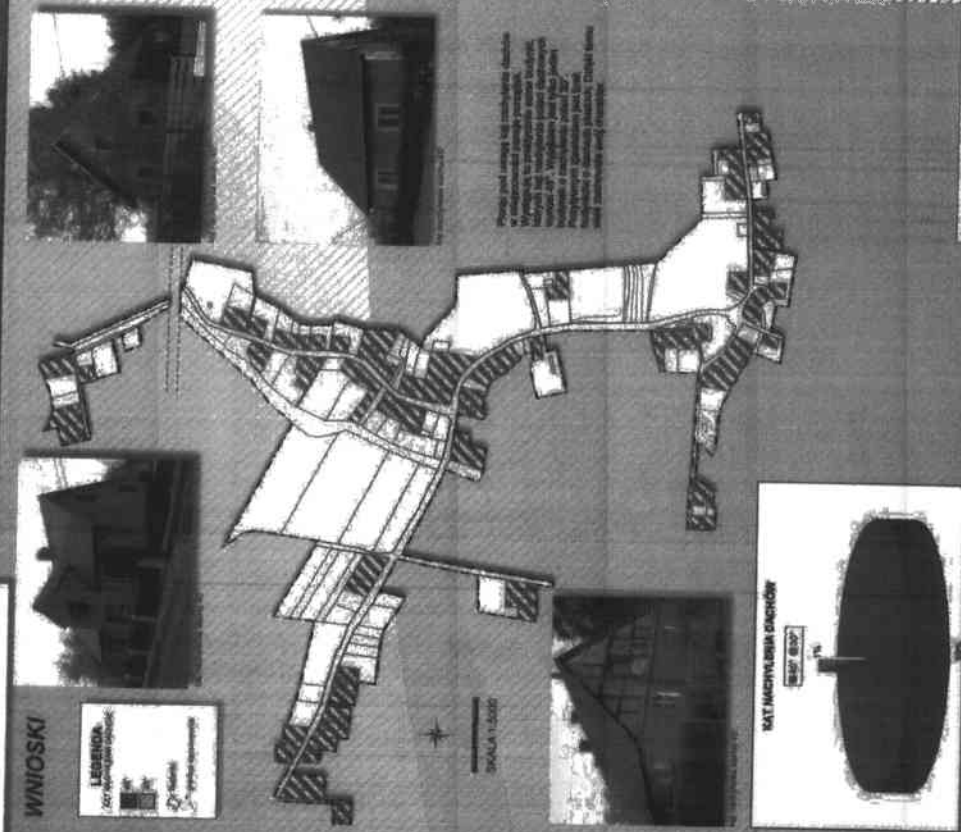

KĄT NACHYLENIA DACHÓW

ANALIZA

WNIOSKI

Przebieg analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 1. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 2. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 3. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 4. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 5. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 6. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 7. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 8. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 9. Wyniki analizy i wnioski zostały przedstawione w załączniku nr 10.

KĄT NACHYLENIA DACHÓW

MAGDALENA BAGIŃSKA & DANIEL BZOWSKI

Planuszka nr 5	
Wzrost	1:500
Skala	1:500
Wzrost	1:500
Skala	1:500
Wzrost	1:500
Skala	1:500

Infrastruktura społeczna

Większość potrzeb związanych z kulturą, opieką społeczną i zdrowotną, usługami bankowymi, pocztowymi mieszkańcy Rudy Żmigrodzkiej muszą zaspokajać poza swoją miejscowością. Mieszkańcy wsi nie mają odpowiedniego miejsca do spotkań, aktywności, działalności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej poza boiskiem. Mimo tych wszystkich utrudnień mieszkańcy wsi chętnie organizują imprezy, zabawy i festyny. Często korzystają z prywatnego klubu. We wsi występują również utrudnienia w komunikacji zbiorowej.

Infrastruktura techniczna

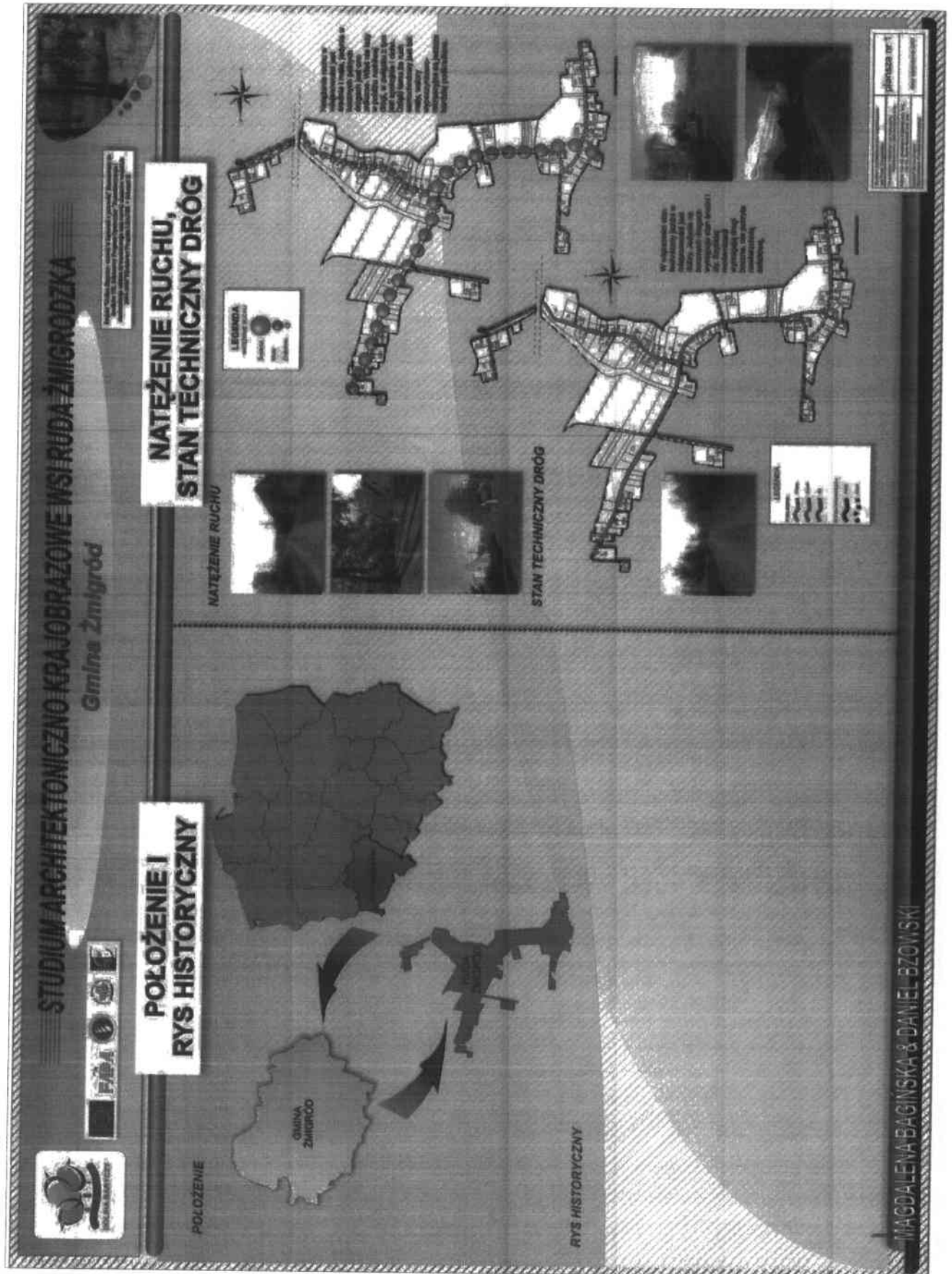
Wieś ma doprowadzone podstawowe media takie jak woda z wodociągów, energia elektryczna, sieć telekomunikacyjna. Odczuwa się natomiast brak sprawnego systemu segregacji odpadów i utylizacji ścieków. Ścieki są gromadzone w szambach przydomowych i okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków. Trudny jest również dostęp do internetu. Stan dróg i poboczy jest nie najlepszy i wymaga podjęcia działań (analiza w studium – rysunek na następnej stronie). Wieś odczuwa brak dostępu do gazu ziemnego, a znajduje się w regionie, gdzie występują złoża tego surowca. Z miejscowości prowadzi ścieżka dydaktyczna Ruda Żmigrodzka – Rezerwat „Olszyny Niezgodzkie” – Stawy Jelenie koło Radziądza (8 km) ukazująca ekosystemy stawów rybnych i leśnych środowisk wodno – błotnych. Przez wies prowadzą szlaki turystyczne piesze i rowerowe bez infrastruktury służącej obsłudze ruchu turystycznego.

Kapitał społeczny i ludzki

Ruda Żmigrodzka to wieś licząca około 200 mieszkańców, wśród których dominują ludzie młodzi i wykształceni. Mieszkańców łączy wspólna troska o wieś, dzieli zbyt małe zorganizowanie i aktywność zwłaszcza dzieci i młodzieży. We wsi nie ma organizacji pozarządowej, która pomogłaby mieszkańcom aktywnie zintegrować swoje środowisko, by zdobyć środki na rozwój swojej miejscowości. Większość potrzeb związanych z kulturą, opieką społeczną, zdrowotną mieszkańcy muszą zaspokajać poza swoją miejscowością. Mieszkańcy nie mają odpowiedniego miejsca do spotkań, aktywności, działalności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Mimo tych wszystkich utrudnień mieszkańcy chętnie organizują imprezy, zabawy i festyny. Często korzystają z prywatnego klubu. We wsi występują również utrudnienia w komunikacji zbiorowej.

Gospodarka i rolnictwo

Podstawą gospodarki Rudy Żmigrodzkiej jest rolnictwo w tym hodowla ryb, głównie karpiowatych. Większość mieszkańców jednak zdobywa dochody, pracując poza miejscowością. We wsi funkcjonuje firma ogólnobudowlana i transportowa, skład węgla, reprodukcyjna ferma nerek, prywatne gospodarstwo rybackie, mała stadnina koni, bar i sklep. Gleby nie sprzyjają rozwojowi intensywnej uprawy roli, ale ich jakość (czystość, brak skażeń) pozwalają na rozwój rolnictwa ekologicznego. Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe stanowią o rekreacyjno-wypoczynkowym charakterze wsi. W pobliżu są zorganizowane ścieżki turystyczne piesze i rowerowe. Wieś tylko szczątkowo jest przygotowana do obsługi ruchu turystycznego i świadczenia usług w postaci miejsc noclegowych, wyżywienia, zapewnienia fachowej obsługi przewodników lub świadczenia specjalistycznych usług jak na przykład obserwacje i fotografowanie przyrody.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI (ANALIZA SWOT)

Na co możemy postawić? Na co musimy uważać?

Zastanawialiśmy się nad tym czy znajdziemy w naszej wsi jakieś mocne strony, które pozwolą nam na wykorzystanie ich do rozwoju. Szukaliśmy również szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, które by nam pomogły. Postanowiliśmy też przyjrzeć się krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudniać rozwój. Staraliśmy się rozpoznać zagrożenia dla naszej wsi, jakie mogą się pojawić w przyszłości, nie tylko we wsi, ale również z zewnątrz.

Czynniki sprzyjające rozwojowi to **stymulatory rozwoju** tzn. te czynniki, które umożliwią nam realizację przyjętej wizji i celów. Są to czynniki, które możemy wykorzystać w pobudzaniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- Stymulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych, jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom. Temu celowi może służyć powołanie organizacji pozarządowej.
- Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów wsi. Służy temu odpowiedni przepływ informacji pomiędzy Gminą, Radą Sołectką i mieszkańcami. Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to rozwój w oparciu o najcenniejszy zasób – potencjał ludzki. Dobra komunikacja to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są często nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych w promocji miejscowości, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych celów, przedsięwzięć i zadań Planu i staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Zastanowiliśmy się nad mocnymi i słabymi stronami naszej miejscowości, które znamy dzisiaj i które wpływają na nasze życie. Odnieśliśmy się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości i jaki mogą mieć wpływ na nasz rozwój. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse, możemy skutecznie zmniejszać negatywny wpływ słabości i zagrożeń. Analizie poddaliśmy też wygląd naszej miejscowości poprzez zaproszenie do współpracy specjalistów z zakresu architektury krajobrazu (analiza zawarta w rysunku na następnych stronach).

Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (SWOT)

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ● Park Krajobrazowy, rezerваты przyrody ● Natura 2000, przyroda i ciekawa okolica ● rzeka Barycz ● czystość powietrza ● ptactwo wodne, gniazda bociana ● dużo starych dębów ● łowiectwo, wędkarstwo, łowisko komercyjne ● wieś zadbana, bezpieczna i spokojna ● budowle zabytkowe (np. mur pruski) ● szlaki rowerowe ● łatwy dojazd z dużych aglomeracji ● aktywność i przedsiębiorczość mieszkańców ● działki budowlane 	<ul style="list-style-type: none"> ● nierozwiązany problem ścieków ● niesprawny system melioracyjny ● problemy z gospodarką odpadami ● nieodpowiednie miejsca do aktywności ● i wypoczynku mieszkańców a zwłaszcza młodzieży i dzieci ● niezadawalająca opieka zdrowotna ● niska świadomość obywatelska i ekologiczna ● zbyt mała umiejętność radzenia sobie z problemami ● poczucie zaniedbania przez gminę ● niebezpieczne drogi ● nie ma gazu przewodowego ● wieś nie przygotowana do obsługi turystów ● dochody mieszkańców są zbyt niskie
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ● pozostanie młodych na wsi ● poprawa wyglądu wsi ● uzyskanie dochodów z różnych źródeł w tym z turystyki i rekreacji ● rozwinięcie infrastruktury turystycznej ● organizacja imprez różnego typu ● pozyskiwanie pomocy z zewnątrz na rozwój wsi 	<ul style="list-style-type: none"> ● zniszczenie krajobrazu i przyrody ● powódzie ● spadek zaangażowania w działaniach na rzecz rozwoju wsi ● niewłaściwa polityka gminy wobec wsi ● zahamowanie wspierania rozwoju wsi ● waśnie wśród mieszkańców

Problemy rozwoju miejscowości

W wyniku analizy zapisów SWOT ustalono problemy, które wymagają w najbliższych latach podjęcia działań, aby je wyeliminować lub zmniejszyć negatywny wpływ na rozwój Rudy Żmigrodzkiej. Niżej wymienione problemy są podstawą do opracowania i przyjęcia celów odnowy miejscowości:

- nierozwiązany problem ścieków, problemy z gospodarką odpadami;
- niesprawny system melioracyjny;
- nieodpowiednie miejsc do aktywności i wypoczynku mieszkańców a zwłaszcza młodzieży i dzieci;
- niezadawalająca opieka zdrowotna;
- niska świadomość obywatelska i ekologiczna;
- zbyt mała umiejętność radzenia sobie z problemami i pozyskiwanie pomocy z zewnątrz na rozwój wsi;
- poczucie zaniedbania przez gminę;
- niebezpieczne drogi;
- nie ma gazu przewodowego (zakład gazowy w pobliżu);
- wieś nie przygotowana do obsługi turystów;
- dochody mieszkańców są zbyt niskie, zbyt małe zróżnicowanie źródeł dochodów w tym z turystyki i rekreacji;
- emigracja ludzi młodych ze wsi;
- niezadawalający wygląd wsi;
- słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna (miejsca biwakowe, gospodarstwa agroturystyczne, podglądanie przyrody, itp.);
- za mało imprez różnego typu (np. spływy kajakowe).

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Jednym z istotnych źródeł finansowania zadań i przedsięwzięć zawartych w Planie jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich zwłaszcza oś 3 – odnowa i rozwój wsi. Z tej pomocy mogą skorzystać miejscowości gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich i gmin miejskich z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców. Ruda Żmigrodzka położone są w gminie miejsko-wiejskiej. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć może być:

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- kościół lub związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego.

Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą służyć osiągnięciu założonych w planie i projekcie celów operacji i ich zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej.

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia

Poniżej zostały przedstawione zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w latach 2008-2015, **umieszczone w kolejności wynikającej z ustalonych priorytetów rozwoju miejscowości w trzech grupach zagadnień**. W każdej grupie na pierwszym miejscu są najpilniejsze do realizacji. Wzięto pod uwagę kryterium możliwości ich realizacji ze względów społecznych, ekonomicznych i organizacyjnych. Jest to lista otwarta, która w trakcie realizacji planu może być modyfikowana i uzupełniana. Szczegółowy opis poszczególnych przedsięwzięć oraz projekty, dokumentacje i kosztorysy prac (jeśli będą wymagane) stanowić będą oddzielne dokumenty opracowane zgodnie z prawem oraz obowiązującymi przepisami. Przewidziano różne źródła finansowania działań w tym zaangażowanie mieszkańców wsi i ich nieodpłatna praca na rzecz swojej miejscowości. Wcześniej przyjęte cele rozwoju wynikają wprost z zidentyfikowanych problemów, a dla ich realizacji mieszkańcy ustalili szereg przedsięwzięć i zadań.

Cel 1.1. Poprawa stanu środowiska we wsi, zwłaszcza czystości wód.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
1.1.1. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Wzmocnienie ochrony środowiska poprzez świadome działania mieszkańców
1.1.2. Wsparcie dla inwestycji związanych z utylizacją ścieków	Rozwiązanie problemu ścieków we wsi na poziomie całej wsi
1.1.3. Popularyzacja wśród mieszkańców przydomowych oczyszczalni ekologicznych	Rozwiązanie problemu ścieków we wsi na poziomie indywidualnych gospodarstw, rozwiązanie alternatywne w stosunku do kanalizacji zbiorowej
1.1.4. Usprawnienie utylizacji i segregacji odpadów we wsi	Dostosowanie utylizacji odpadów do współczesnych wymagań i zmniejszenie ilości odpadów
1.1.5. Wspieranie rozwiązań preferujących wykorzystanie energii odnawialnych, technologii mniej szkodliwych dla atmosfery i ograniczania strat ciepła	Poprawa jakości powietrza we wsi, zmniejszenie kosztów utrzymania gospodarstw, zastosowanie nowoczesnych technologii
1.1.6. Poprawa funkcjonowania melioracji we wsi	Zmniejszenie strat z powodu podtopień i powodzi
1.1.7. Doprowadzenie gazu przewodowego do wsi	Większa wygoda i mniejsze koszty opału

Cel 1.2. Zachowanie charakteru miejscowości – zabudowy, kolorystyki, układu przestrzennego.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
1.2.1. Utrzymanie charakteru miejscowości – zgodnie z opracowanym studium architektoniczno -krajobrazowym	Zachowanie charakteru miejscowości zwłaszcza jako miejsca atrakcyjnego turystycznie
1.2.2. Renowacja starych budynków wraz z otoczeniem zgodnie z przyjętymi cechami swoistymi wsi	Zatrzymanie dewastacji i rozbiorczy zabudowań, tworzących swoisty klimat wsi
1.2.3. Budowa nowych budynków w nawiązaniu do starej zabudowy	Wkomponowanie nowych budynków w krajobraz wsi
1.2.4. Organizacja konkursów na najlepiej zagospodarowane obejście w stylu wioski	Inspirowanie mieszkańców do starań o schludny wygląd swoich zabudowań i dostosowanie do stylu wioski
1.2.5. Wyeksponowanie walorów zabudowy wsi, w tym edukacja i promocja	Wykorzystanie stylu zabudowy wioski do rozwoju turystyki

Cel 1.3. Poprawa jakości dróg z chodnikami, poboczem i oświetleniem.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
1.3.1. Przegląd dróg i chodników, ustalenie koniecznego zakresu prac	Ustalenie stanu faktycznego i kolejności działań
1.3.2. Budowa chodników przy głównej trasie komunikacyjnej	Zwiększenie bezpieczeństwa pieszych
1.3.3. Doskonalenie systemu tras rowerowych w połączenia ze szlakami rowerowymi na terenie Doliny Baryczy	Wykorzystanie szansy rozwoju jaką jest położenie na szlaku rowerowym
1.3.4. Remont i modernizacja nawierzchni dróg	Poprawa jakości dróg, bezpieczeństwa
1.3.5. Uzupelnienie i modernizacja oświetlenia	Poprawa bezpieczeństwa
1.3.6. Zaplanowanie i budowa miejsc parkingowych dostosowanych do potrzeb wsi	Usprawnienie obsługi turystów i zwiększenie bezpieczeństwa

Cel 1.4. Ochrona przyrody i renowacja zieleni we wsi i jej otoczeniu.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
1.4.1. Uzupelnienie nasadzeń w istniejącej zieleni, zwłaszcza sadząc bez lilak (wioska bzów)	Uzupelnienie nasadzeń charakterystycznych dla wsi, poprawa estetyki
1.4.2. Organizacja miejsc do obserwacji przyrody - bezpieczne dla ptaków	Wykorzystanie szansy na rozwój w oparciu o walory przyrodnicze
1.4.3. Ochrona przyrody poprzez stały nadzór nad zachowaniem mieszkańców i turystów podglądających przyrodę (sprawowany głównie przez lokalnych przewodników)	Dbalosc o przyrodę jako ważnego elementu lokalnego rozwoju, kształtowanie postaw, edukacja zarówno mieszkańców jak i turystów
1.4.4. Wprowadzenie nowych skupisk zieleni na podstawie opracowanego planu	Planowe uzupelnianie zieleni o nowe elementy poprawiające wygląd wsi
1.4.5. Stała pielęgnacja zieleni	Utrzymanie zieleni w należytym stanie
1.4.6. Podejmowanie działań służących ochronie przyrody - strażnicy rybitw	Włączenie się w aktywną ochronę przyrody, rybitwy mogą być symbolem wsi, promocja

2. Mieszkańcy i ich aktywność.

Cel 2.1. Tworzenie warunków do aktywności sportowej i rekreacyjnej we wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
2.1.1. Zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym	Organizacja miejsca do aktywności ruchowej
2.1.2. Budowa placu zabaw z parkiem wypoczynkowym, wieży widokowej	Organizacja miejsca do aktywności ruchowej, wypoczynku i obserwacji przyrody
2.1.3. Rozbudowa i modernizacja boiska sportowego w tym boisko do siatkówki, piłki ręcznej	Zróżnicowanie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu i wypoczynku zwłaszcza dla turystów
2.1.4. Budowa przystani rowerowej i kajakowej	Wykorzystanie szansy na rozwój, zatrzymanie na dłużej turystów
2.1.5. Organizacja we wsi sprawnej opieki lekarskiej	Atut dla turystów i poprawa standardu życia mieszkańców
2.1.6. Urządzenie placu biwakowego	Atut dla turystów i poprawa standardu życia mieszkańców

Cel 2.2. Budowa i organizacja miejsc do rozwijania życia społeczno-kulturalnego wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
2.2.1. Budowa świetlicy z zapleczem i zagospodarowaniem terenu wokół budynku	Miejsce spotkań i aktywności mieszkańców, zajęcia dla mieszkańców i turystów, informacja turystyczna
2.2.2. Organizacja miejsc z dostępem do internetu i komunikacji mieszkańców poprzez sieć	Dostęp do informacji i nowych technologii, możliwość zatrudnienia, szkolenia na odległość

Cel 2.3. Wzrost świadomości ekologicznej, kulturowej i obywatelskiej mieszkańców.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
2.3.1. Aktywny udział w działaniach Lokalnej Grupy Działania Dolina Baryczy	Wzmocnienie własnych działań poprzez wsparcie przez inne organizacje, wymiana doświadczeń
2.3.2. Systematyczna współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu podniesienia świadomości mieszkańców – wspólne spotkania, prelekcje, warsztaty itp.	Wzmocnienie własnych działań poprzez wsparcie przez inne organizacje, nabycie nowych umiejętności, lepsze wykorzystanie potencjału wsi
2.3.3. Organizacja i uczestniczenie w kursach i szkoleniach	Własna edukacja i nabycie umiejętności
2.3.4. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży na terenie wsi	Zagospodarowanie czasu wolnego, edukacja

Cel 2.4. Większa integracja wsi oraz wzrost aktywności mieszkańców.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
2.4.1. Zorganizowanie się mieszkańców w stowarzyszeniu	Lepsza współpraca i radzenie sobie z problemami
2.4.2. Organizacja imprez integrujących wieś	Integracja wsi
2.4.3. Organizacja i prowadzenie grup zainteresowań	Zagospodarowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań
2.4.4. Organizacja imprez plenerowych i wyjazdów dla mieszkańców i turystów	Zagospodarowanie czasu wolnego, integracja, lepsza oferta turystyczna
2.4.5. Włączenie się w cykl imprez pod patronatem LGD Dolina Baryczy	Wykorzystanie szansy regionalnej i wzmocnienie własnych działań
2.4.6. Spotkania systematyczne z radnymi i władzami gminy na których wspólnie będą planowane działania na najbliższy czas	Lepsza wymiana informacji, efektywniejsze planowanie i realizacja zadań

3. Aktywność gospodarcza.

Cel 3.1. Rozwój przedsiębiorczości we wsi, zwłaszcza związanej z turystyką, agroturystyką i rekreacją, rybactwem, rolnictwem ekologicznym, produktami lokalnymi i ochroną przyrody.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
3.1.1. Przygotowanie miejsc noclegowych dla turystów w kwaterach agroturystycznych	Zwiększenie dochodów z turystyki, lepsza oferta usługowa
3.1.2. Współpraca z innymi miejscowościami w celu zorganizowania produkcji dobrej jakości żywność (rolnictwo ekologiczne, rolnośrodowiskowe)	Rozwój rolnictwa opartego o dobre cechy środowiskowe wsi, zwiększenie dochodów rolników, sprostanie konkurencji
3.1.3. Współorganizowanie z organizacjami i firmami działań podnoszących umiejętności, wiedzę i aktywność mieszkańców, zwłaszcza z zakresu obsługi turystyki, agroturystyki, rekreacji, rybactwa, rolnictwa ekologicznego, produktów lokalnych	Lepsza obsługa ruchu turystycznego, wzrost dochodów mieszkańców, lepsze radzenie sobie z samozatrudnieniem i poszukiwaniem pracy
3.1.4. Pozyskanie wsparcia dla przedsiębiorców z Lokalnej Grupy Działania	Wykorzystanie szansy jaka stwarza program LAEDER dla rozwoju wsi
3.1.5. Przygotowanie terenów pod rozwój przedsiębiorczości we wsi	Ułatwienie rozwoju przedsiębiorczości we wsi
3.1.6. Opracowanie wspólnie z gminą warunków zachęcających do rozwoju firm	Ułatwienie rozwoju przedsiębiorczości we wsi

Cel 3.2. Rozwijanie nowych funkcji miejscowości zwłaszcza turystycznych.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
3.2.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i wspólna realizacja projektów służących rozwojowi nowych funkcji miejscowości	Wymiana doświadczeń i korzystanie z dobrych przykładów służących rozwojowi wsi

Cel 3.3. Ułatwienie w dostępie do nowoczesnych technik we wsi, w tym informatyzacja wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
3.3.1. Starania o doprowadzenie do wsi szerokopasmowego dostępu do internetu	Sprawniejsze funkcjonowanie firm, reklama i oferta poprzez internet

Cel 3.4. Wypromowanie miejscowości jako miejsca wypoczynku i rekreacji.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
3.4.1. Uczestniczenie w regionalnych targach, jarmarkach, imprezach, wystawach	Promocja walorów i produktów wsi, sprzedaż produktów i usług, nawiązanie kontaktów
3.4.2. Promocja poprzez publikacje i artykuły oraz reportaże w mediach	Promocja walorów i produktów wsi
3.4.3. Własna strona internetowa lub jako podstrona w gminie i LGD	Promocja walorów i produktów wsi, sprzedaż produktów i usług, nawiązanie kontaktów, sondaż

Przedmiotem przedsięwzięcia, jakie zaplanowali mieszkańcy w pierwszej kolejności do realizacji z PROW-u w ramach osi 3 - Odnowa i rozwój wsi, jest budowa świetlicy z zapleczem i zagospodarowaniem terenu wokół budynku oraz zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym. Obiekty będą miały funkcje użyteczności publicznej przeznaczonym na czasowy pobyt ludzi. Realizacja działania umożliwi dalszy wzrost aktywności i integrację

lokalnej społeczności. Nadzieje, jakie są związane z tą inicjatywą, wiążą się prawie ze wszystkimi przyjętymi celami odnowy miejscowości.

Szacunkowy koszt realizacji.

Umieszczone w tabeli dane dotyczące czasu realizacji, szacunkowych kosztów, źródeł finansowania nie wynikają ze szczegółowo opracowanych projektów. Wszystkie mogą ulec zmianie w wyniku dalszych prac nad zadaniami i przedsięwzięciami. Dynamika naszych czasów zapewne ujawni nowe źródła finansowania, technologie i możliwości realizacyjne. Należy pamiętać, że realizacja przedsięwzięć i zadań w dużej mierze zależy od aktywności mieszkańców. **Wymienione w tabeli kwoty nie są związane jakimikolwiek zapewnieniami ich przyznania zarówno ze strony Gminy, jak i innych źródeł.** Dopiero starania mieszkańców, wsparte ze strony innych podmiotów, mogą sprawić, że zostaną uzyskane i wspomogą rozwój wsi. Kolejność wynika ze wcześniej ustalonego podziału na trzy grupy i hierarchii w tych grupach.

Użyte skróty w tabeli:

Budżet gminy	– budżet Miasta i Gminy Żmigród,
DZMiUW	– Dolnośląski Zarząd melioracji i Urządzeń Wodnych,
Fundusze UE	– funduszy Unii Europejskiej w tym Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
Gmina	– Miasto i Gmina Żmigród,
Inwestor	– inicjatywa podmiotu gospodarczego; fundusze z sektora gospodarczego,
LGD	– Lokalna Grupa Działania realizująca Program LEADER (obecnie Fundacja Doliny Baryczy),
Mieszkańcy	– mieszkańcy Rudy Żmigrodzkiej w tym lokalne organizacje pozarządowe (działające we wsi); praca własna mieszkańców i pomoc zdobyta przez mieszkańców w tym uzyskane dochody z działalności,
NGO	– organizacje pozarządowe; fundusze pozyskane przez te organizacje
PUP	– Powiatowy Urząd Pracy,
Starostwo	– Starostwo Powiatowe w Trzebnicy,
UM	– Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego lub podległe mu jednostki,
WFOŚiGW	– Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,

Nazwa zadania/przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt [tyś. PLN]	Przewidywane źródła finansowania	Odpowiedzialny za realizację + współpracownicy
1.1.1. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	2010-2017	2/rok	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD
1.1.2. Wsparcie dla inwestycji związanych z utylizacją ścieków	2010-2017	Ustalony w dokumentacji	WFOŚiGW, Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy
1.1.3. Popularyzacja wśród mieszkańców przydomowych oczyszczalni ekologicznych	2010-2011	1/ulotka 4/installacja	NGO, mieszkańcy	Gmina + NGO, mieszkańcy
1.1.4. Usprawnienie utylizacji i segregacji odpadów we wsi	2010-2011	Ustalony w dokumentacji	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy
1.1.5. Wspieranie rozwiązań preferujących wykorzystanie energii odnawialnych, technologii mniej szkodliwych dla atmosfery i ograniczania strat ciepła	2010-2016	Ustalony w dokumentacji	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy, Inwestor	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD, Inwestor
1.1.6. Poprawa funkcjonowania melioracji we wsi	2010-2017	Ustalony w dokumentacji	DZMiUW, Fundusze UE	DZMiUW + mieszkańcy
1.1.7. Doprowadzenie gazu przewodowego do wsi	2012-2017	Ustalony w dokumentacji	Inwestor, mieszkańcy	Inwestor + mieszkańcy
1.2.1. Utrzymanie charakteru miejscowości – zgodnie z opracowanym studium architektoniczno	2010-2016	Ustalony w dokumentacji	NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + LGD, NGO, mieszkańcy, starostwo

-krajobrazowym				
Nazwa zadania/przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt [tyś. PLN]	Przewidywane źródła finansowania	Odpowiedzialny za realizację + współpracownicy
1.2.2. Renowacja starych budynków wraz z otoczeniem zgodnie z przyjętymi cechami swoistymi wsi	2010-2017	Ustalony w dokumentacji	Mieszkańcy, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD, starostwo
1.2.3. Budowa nowych budynków w nawiązaniu do starej zabudowy	2010-2017	Ustalony w dokumentacji	Mieszkańcy Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy i Gmina + NGO, starostwo
1.2.4. Organizacja konkursów na najlepiej zagospodarowane obejście w stylu wioski	2010-2017	3/rok	Budżet gminy, mieszkańcy, NGO Fundusze UE	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD
1.2.5. Wyeksponowanie walorów zabudowy wsi, w tym edukacja i promocja	2010-2012	10	Mieszkańcy, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD
1.3.1. Przegląd dróg i chodników, ustalenie koniecznego zakresu prac	2010-2011	2	Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, zarząd dróg
1.3.2. Budowa chodników przy głównej trasie komunikacyjnej	2010-2011	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, zarząd dróg
1.3.3. Doskonalenie systemu tras rowerowych w połączenia ze szlakami rowerowymi na terenie Doliny Baryczy	2010-2013	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO, Budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD
1.3.4. Remont i modernizacja nawierzchni dróg	2012-2014	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, Budżet gminy i zarządu dróg	Gmina + zarząd dróg
1.3.5. Uzupełnienie i modernizacja oświetlenia	2012-2013	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, Budżet gminy i zarządu dróg	Gmina + zarząd dróg
1.3.6. Zaplanowanie i budowa miejsc parkingowych dostosowanych do potrzeb wsi	2010-2017	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy,
1.4.1. Uzupełnienie nasadzeń w istniejącej zieleni, zwłaszcza sadząc bez lilak (wioska bzów)	2010-2012	2/rok	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + gmina, NGO, LGD
1.4.2. Organizacja miejsc do obserwacji przyrody - bezpieczne dla ptaków	2010-2011	10-20/punkt	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	NGO + mieszkańcy, LGD, gmina
1.4.3. Ochrona przyrody poprzez stały nadzór nad zachowaniem mieszkańców i turystów podglądających przyrodę (sprawowany głównie przez lokalnych przewodników)	2010-2017	-	-	Mieszkańcy + NGO, LGD
1.4.4. Wprowadzenie nowych skupisk zieleni na podstawie opracowanego planu	2012-2017	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO, mieszkańcy Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
1.4.5. Stała pielęgnacja zieleni	2010-2017	2-3/rok	Mieszkańcy, Budżet gminy	Mieszkańcy + Gmina
1.4.6. Podejmowanie działań służących ochronie przyrody - strażnicy rybitw	2010-2017	Ustalony w projektach	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.1.1. Zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym	2010-2012	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD

Nazwa zadania/przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt [tyś. PLN]	Przewidywane źródła finansowania	Odpowiedzialny za realizację + współpracownicy
2.1.2. Budowa placu zabaw z parkiem wypoczynkowym, wieży widokowej	2010-2012	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD
2.1.3. Rozbudowa i modernizacja boiska sportowego w tym boisko do siatkówki, piłki ręcznej	2010-2012	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD
2.1.4. Budowa przystani rowerowej i kajakowej	2011-2013	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD
2.1.5. Organizacja we wsi sprawnej opieki lekarskiej	2012-2015	Ustala inwestor	NFOZ, Gmina, Inwestor	Gmina + NFOZ, inwestor
2.1.6. Urządzenie pola biwakowego	2010-2017	Ustala inwestor	NFOZ, Gmina, Inwestor	Gmina + NFOZ, inwestor
2.2.1. Budowa świetlicy z zapleczem i zagospodarowaniem terenu wokół budynku	2010-2012	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD
2.2.2. Organizacja miejsc z dostępem do internetu i komunikacji mieszkańców poprzez sieć	2011-2013	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO, inwestor, Budżet gminy	Gmina + mieszkańcy, NGO, LGD, inwestor
2.3.1. Aktywny udział w działaniach Lokalnej Grupy Działania Dolina Baryczy	2010-2017	-	-	Mieszkańcy + LGD
2.3.2. Systematyczna współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu podniesienia świadomości mieszkańców – wspólne spotkania, prelekcje, warsztaty itp.	2010-2017	3-5/rok	Fundusze UE, NGO, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.3.3. Organizacja i uczestniczenie w kursach i szkoleniach	2010-2017	2-3/rok	Fundusze UE, NGO, WFOŚiGW Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.3.4. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży na terenie wsi	2010-2017	10-15/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.4.1. Zorganizowanie się mieszkańców w stowarzyszeniu	2010-2011	1	Mieszkańcy	Mieszkańcy + NGO, LGD
2.4.2. Organizacja imprez integrujących wieś	2010-2017	15-20/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.4.3. Organizacja i prowadzenie grup zainteresowań	2010-2017	10-15/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.4.4. Organizacja imprez plenerowych i wyjazdów dla mieszkańców i turystów	2010-2017	15-20/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.4.5. Włączenie się w cykl imprez pod patronatem LGD Dolina Baryczy	2010-2017	5/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
2.4.6. Spotkania systematyczne z radnymi i władzami gminy na których wspólnie będą planowane działania na najbliższy czas	2010-2017 co najmniej raz w roku	-	-	Mieszkańcy + Gmina, radni, LGD

3.1.1. Przygotowanie miejsc noclegowych dla turystów w kwaterach agroturystycznych	2010-2014	Ustala inwestor	Inwestor, NGO mieszkańcy, Fundusze UE,	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD, inwestor
Nazwa zadania/przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt [tyś. PLN]	Przewidywane źródła finansowania	Odpowiedzialny za realizację + współpracownicy
3.1.2. Współpraca z innymi miejscowościami w celu zorganizowania produkcji dobrej jakości żywność (rolnictwo ekologiczne, rolnośrodowiskowe)	2010-2017	Ustalony w projektach	Inwestor, NGO mieszkańcy, Fundusze UE,	Mieszkańcy + Gmina, LGD, rolnicy, NGO
3.1.3. Współorganizowanie z organizacjami i firmami działań podnoszących umiejętności, wiedzę i aktywność mieszkańców, zwłaszcza z zakresu obsługi turystyki, agroturystyki, rekreacji, rybactwa, rolnictwa ekologicznego, produktów lokalnych	2010-2017	5-10/rok	Inwestor, NGO mieszkańcy, Fundusze UE, PUP	Mieszkańcy + PUP, LGD, NGO, inwestorzy
3.1.4. Pozyskanie wsparcia dla przedsiębiorców z Lokalnej Grupy Działania	2011-2015	Max 300/ firmę	Inwestor, Fundusze UE	Mieszkańcy + LGD, inwestorzy
3.1.5. Przygotowanie terenów pod rozwój przedsiębiorczości we wsi	2012-2014	Ustalony w dokumentacji	WFOŚiGW, NGO Fundusze UE, Budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy
3.1.6. Opracowanie wspólnie z gminą warunków zachęcających do rozwoju firm	2010-2011	-	-	Gmina + mieszkańcy
3.2.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i wspólna realizacja projektów służących rozwojowi nowych funkcji miejscowości	2010-2017	20-30/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
3.3.1. Starania o doprowadzenie do wsi szerokopasmowego dostępu do internetu	2010-2012	Ustalony w dokumentacji	Fundusze UE, NGO, Budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy
3.4.1. Uczestniczenie w regionalnych targach, jarmarkach, imprezach, wystawach	2010-2017	5/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
3.4.2. Promocja poprzez publikacje i artykuły oraz reportaże w mediach	2010-2017	2/rok	Mieszkańcy, media, NGO, Fundusze UE	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
3.4.3. Własna strona internetowa lub jako podstrona w gminie i LGD	2010-2017	5-10/rok	Mieszkańcy, NGO, Fundusze UE, Budżet gminy	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu.

- Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągnęli kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiągnięcie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.

- W celu aktywnego włącznie nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji i wspierania działań organizacji pozarządowych.
- Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc, a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- Wspólnie z innymi miejscowościami z gminy i Doliny Baryczy opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- Władze Gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Burmistrz wspólnie z sołtysem, wskaźnikami będą stopnie realizacji zadań i przedsięwzięć określone procentowo.
- Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją planu.
- Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Miejskiej i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- Zarówno Rada, jak i mieszkańcy oceniają realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji planu.
- Mieszkańcy, co trzy lata będą aktualizowali plan metoda uspołecznioną, zgodną z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.
- Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka wspólnie z Burmistrzem i Radą Miejską.

Komunikacja społeczna.

- Burmistrz i sołtys, jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinię publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- Główną formą informowania będzie lokalna prasa, radio, telewizja, internet.
- Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).
- Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.
- W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów itp.).
- Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Miasta.

Źródła i literatura:

- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Warszawa 2000.
- Strona internetowa DZPK.
- Strona internetowa i informacje bezpośrednio z Gminy Żmigród.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Żmigród.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Żmigrodzie
mgr inż. Jan Czyżowicz